

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/45/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115218056
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8115218056.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v spore žalobcu M.. O. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/XX, XXX XX Z., právne zastúpený advokátom JUDr. Ladislav Riedl, so sídlom Konštantínova 6, 080 01 Prešov, proti žalovanému A., so sídlom E. XX, XXX XX K., T.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Roman Kvasnica a partneri s.r.o., so sídlom Žilinská cesta 130, 921 01 Piešťany, IČO: 36 866 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 9.198,39 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 14C/296/2015-330 zo dňa 23. januára 2019, takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. žalobu zamietá,

II. žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 54 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 503 ods. 3 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu bezdôvodné obohatenie vo výške 9.198,39 Eur spolu s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 15.07.2015 do zaplatenia, ako aj nahradiť trovy konania. V rámci žaloby poukázal na to, že na základe zmluvy o hypotekárnom úvere zo dňa 10.07.2008 mu bol zo strany žalovaného poskytnutý úver vo výške 2.100.000,- Sk (69.707,23 Eur), ktorý mal splatiť v 358 mesačných splátkach vo výške 11.726,- Sk (389,23 Eur). Žalobca úver splatil predčasne dňa 03.07.2013, pričom úver bol splácaný pravidelne a do 10.07.2013 za 58 mesiacov zaplatil žalovanému sumu 22.575,34 Eur. Žalobca citoval ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka a v tejto súvislosti poukázal na to, že podľa úverovej kalkulačky mal žalovanému za 5 rokov zaplatiť sumu 77.948,95 Eur, pričom zaplatil 87.147,43 Eur, čo predstavuje žalovaný rozdiel.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že keďže v predmetnej veci žalovaný konal ako dodávateľ v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalobca vystupoval ako spotrebiteľ, keďže nekonal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, je táto zmluva nepochybne spotrebiteľskou zmluvou,

na ktorú sa ale nevzťahuje zákon o spotrebiteľských úveroch, keďže sa jedná o hypotekárny úver. Za týchto okolností bol ale súd oprávnený z úradnej povinnosti riadiť znalecké dokazovanie na preukázanie skutočnosti, či si žalovaný správne uplatnil úroky z titulu tohto úveru, keďže obe strany v spore zotrvali na svojich tvrdeniach oprávnenosti, resp. neoprávnenosti uplatneného nároku. Súd preto pribral znalca z odboru ekonómia a manažment, odvetvie účtovníctvo, daňovníctvo a financie, ktorý v tejto veci vypracoval znalecký posudok, zo záverov ktorého nepochybne vyplýva, že žalovaný si správne uplatnil úrok z úveru, ktorý aj žalobca zaplatil, a preto sa v danom prípade nejedná o bezdôvodné obohatenie. Žalobca teda aj s poukazom na ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka správne zaplatil úroky z úveru, a to len za dobu poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov, preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Pokiaľ znalec poukázal na rozdiel cca 56,- Eur, tento nepochybne vznikol za obdobie od 04.07.2013, kedy žalobca poukázal žalovanému zostatok istiny, do 10.07.2013, keďže predčasné zaplatenie bolo viazané na výročný deň, t.j. 10.07.2013, preto mal žalovaný oprávnený nárok aj na túto sumu. Nakoľko súd nemal na základe vykonaného znaleckého dokazovania za preukázaný základ uplatneného nároku, nezaoberal sa už ďalšími námietkami a argumentáciou strán sporu. Súd teda dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je dôvodný, pričom je samozrejme úplne logické, že žalovaný, ktorý samozrejme podniká za účelom dosiahnutia zisku, nastaví podmienky úverovania tak, aby z nich profitoval.

5. O trovách konania rozhodol tak, že neúspešný žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a neúspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa týkajúcich sa veci samej. Tieto dôvody videl súd v tom, čo tvrdil žalobca, resp. jeho právny zástupca, a teda to, že spôsob úročenia nebol úplne jasne a nepochybne dohodnutý v samotnej zmluve. Zároveň neboli ani predložené obchodné podmienky na ktoré zmluva odkazuje, avšak v tejto súvislosti súd poukázal na to, že obchodné podmienky majú mať iba vysvetľovací a technický charakter, teda súčasťou nemajú byť tak dôležité dojednania, pretože tieto majú byť súčasťou zmluvy, teda konsenzu oboch zmluvných strán. Z čl. 1 zmluvy (základné podmienky) vyplýva, že dlžník je povinný za podmienok dohodnutých v zmluve poskytnutý úver splatiť, splatiť úroky a plniť ďalšie podmienky dohodnuté v zmluve. Platenie úrokov (spôsob platenia úrokov), resp. plnenie ďalších podmienok, ale zo zmluvy nejako konkrétne nevyplýva, pričom súd poukazuje na to, že pokiaľ by bola súčasťou zmluvy aj amortizačná tabuľka a zároveň spôsob, akým sa započítavajú istina a úroky pri predčasnom zaplatení, tak v takom prípade by súd považoval zmluvu, v tomto ohľade, za ideálnu. V zmluve je však uvedený iba typ a výška úrokovej sadzby. Takéto dojednanie teoreticky môže pre bežného človeka znamenať aj také vysvetlenie, že pokiaľ úver splatil predčasne, teda za 5 rokov, tak z celého úroku by mal zaplatiť pomernú časť pripadajúcu na 5 rokov, ako ale vyplýva z vykonaného dokazovania, takýmto spôsobom, čisto matematicky, nemožno vypočítať úrok, resp. ako poznamenal znalec, výpočet, ktorý predložil žalobca je síce správny, avšak vstupné údaje nie sú v súlade so zmluvou, keďže zo zmluvy vyplýva, že úver bol dohodnutý na obdobie 30-tich rokov, nie 5-tich rokov a žalobca si to sám určil na obdobie 5-tich rokov a navyše pokiaľ by bol úver dojednaný na obdobie 5-tich rokov, mesačná splátka by predstavovala sumu 1.299,15 Eur a nie 389,23 Eur (11.726,- Sk), ako to vyplýva zo zmluvy. Súd teda dôvody hodné osobitného zreteľa týkajúce sa veci samej videl v tom, že v samotnom texte zmluvy nie je úplne vyčerpávajúco uvedený spôsob úročenia poskytnutého úveru, aj keď je to v podstate bežná prax, pričom žalovaný nepreukázal, aby bol žalovanému doručil amortizačnú tabuľku, resp. že si túto tabuľku mohol vyžiadať a podľa názoru súdu je zároveň na mieste, aby žalovaný do budúcnosti zvážil, či súčasťou zmluvy nemá byť aj amortizačná tabuľka, ako aj spôsob postup vysporiadania zmluvy pri predčasnom zaplatení úveru.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, a to proti výroku II.. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Namietal, že výrok o trovách konania je nesprávny a vydaný v rozpore so zákonom. Uviedol, že aby mohol súd aplikovať ust. § 257 C.s.p. vyžaduje sa kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Súd síce uviedol dôvody hodné osobitného zreteľa, ale neuviedol výnimočnosť okolností. V tejto súvislosti poukázal a uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/17/2009 zo dňa 28.01.2020, ako aj na českú judikatúru Ústavného súdu ČR Pl. ÚS 39/13. Aplikáciu ust. § 257 C.s.p. videl žalovaný snahu pomôcť žalobcovi, v podstate kolegovi, ktorý vykonáva funkciu sudcu na Okresnom súde v Lučenci, keďže nebolo možné vyhovieť jeho nároku a tým zmierniť jeho neúspech vo veci. V danom prípade nie je možné brať do úvahy, že ide o bežného človeka, pretože žalobca je vysokoškolsky vzdelaná osoba, ktorá vykonáva prácu sudcu, má niekoľkoročnú prax aj pokiaľ ide o spotrebiteľské právo a tiež mal kvalifikovaného právneho zástupcu. Uviedol, že žalobca si vyložil

predčasné splatenie úveru takým spôsobom, že pri predčasnom splatení úveru má nárok na nové prepočítanie úveru zo strany žalovaného, ako keby bol úver poskytnutý na dobu, kedy sa žalobca rozhodne slobodne predčasne splatiť úver. Takáto konštrukcia je však absolútne nesprávna ako to vyplynulo aj z vykonaného znaleckého dokazovania. Pokiaľ ide o amortizačnú tabuľku uviedol, že túto si mohol žalobca od žalovaného kedykoľvek vyžiadať, bolo to jeho právo, ktoré však nevyužil a žalovanému sa zdá príliš tvrdé zo strany prejednávajúceho súdu, aby na to doplatil žalovaný tým, že mu súd neprizná právo na náhradu trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval ust. § 257 C.s.p.. Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý výrok zmenil tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

7. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie aj žalobca, a to proti I. výroku. Odvolanie podal z dôvodu nesprávneho procesného postupu, ktorým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nesprávnych skutkových zistení a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Vo vzťahu k znalcovi uviedol, že by bolo prekvapujúce, ak by znalec dospel k inému výpočtu ako banka a to z dôvodu že obaja realizovali výpočet na základe rovnakého matematického vzorca podľa rovnakých vstupných údajov. Zároveň namietal, že súd nepoložil znalcovi otázku, ktorú formuloval na výzvu, preto považuje znalecký posudok za irelevantný. Uviedol, že žalovaný mal využiť všetky možnosti patriace k tomu, aby zmluvnú dokumentáciu, ktorej znenie mal vo svojej plnej réžii uspôsobil odstráneniu všetkých prípadných nejasností a neurčitostí, ktoré by mohli viesť ku stavu neistoty, ako v tomto prípade. Poukázal na to, že predložil výpočet, ktorý sám nerealizoval, ale vychádzal z verejne dostupných zdrojov. Namietal, že ak sa úroky platia iba za dobu, na ktorú bola istina požičaná dlžníkovi je neprípustné, aby platil úroky počítané na 30 rokov a tiež namietal, že žalovaný behom súdneho konania nepreukázal unesenie bremena. V tejto súvislosti zároveň poukázal na rozsudok SD EÚ C-26/13. Poukázal a to, že splácanie úrokov tzv. „balónovým spôsobom“, kedy sa úrok stanovuje v prvých rokoch vyššie ako 20% z celkového úroku za úverové obdobie je nekalou obchodnou praktikou. Práve pri predčasnom splatení úveru sa prejavil tento dôsledok a ide o nevýhodný a nekalý spôsob úročenia v neprospech spotrebiteľa, keď veriteľ bezdôvodne získava na zaplatených úrokoch viac, než zodpovedá výške úroku za prvé roky splácania úveru, na ktoré by mal nárok. Poukázal na to, že za prvých 5 rokov splatnosti úveru zaplatil banke 39,60% z celkového objemu splatných úrokov, teda ostávajúcich 60,40% malo byť splatených v ostávajúcich 25 rokoch. Uvedené vníma ako podvodné konanie banky, pretože zo zmluvy nevyplyva žiadne jej právo na uvedené konanie a žalovaný si tak ročne pripisoval na úrokoch zo zaplatených splátok sumu 4.515,07 Eur, hoci mu ročne prináležalo iba 1.898,24 Eur. Práve rozdiel medzi úrokmi na 5 rokov na ktoré by mal žalovaný nárok a skutočne zaplatenými úrokmi predstavuje bezdôvodné obohatenia, ktoré žalovaný získal bez právneho dôvodu. Navrhol rozsudok v napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolania žalobcu a žalovaného nie sú dôvodné.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

12. K námietke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožnil realizáciu práv strany sporu dosiahol určitú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že potom sa celé konanie nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu musí byť však hodnotené v kontexte celého konania, t.j. vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.. Zároveň tiež nie je možné prehliadnuť, že niektoré čiastkové práva, ktoré tvoria právo na spravodlivý proces zákon normuje ako samostatné odvolacie dôvody. V predmetnom prípade žalobca bližšie nešpecifikoval v čom videl naplnenie tohto odvolacieho dôvodu a ani odvolací súd z obsahu spisu nezistil skutočnosti pre naplnenie tejto odvolacej námietky, preto mal za to, že táto odvolacia námietka nebola naplnená.

13. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

14. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka nebola v predmetnom prípade naplnená.

15. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami dopĺňa nižšie uvedené.

16. Súd prvej inštancie správne posúdil predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako vzťah spotrebiteľský. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o hypotekárnom úvere uzatvorená medzi veriteľom a dlžníkom túto charakteristiku spĺňa. V uvedenom prípade je nepochybné, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva, nakoľko žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobca je spotrebiteľ, nakoľko pri

jej uzatváraní a plnení nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Ako správne už poukázal súd prvej inštancie, napriek tomu, že v predmetnom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu a spotrebiteľský vzťah medzi sporovými stranami, nebolo možné na uvedený právny vzťah aplikovať ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy, nakoľko ako vyplýva z § 2 písm. a) sa tento zákon nevzťahoval na hypotekárne úvery, avšak nemožno v predmetnom prípade vylúčiť aplikovanie všeobecných ustanovení o ochrane spotrebiteľa zakotvených v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

17. Spornou otázkou v predmetnom prípade bolo, či zo strany žalovaného ako banky boli z poskytnutého hypotekárneho úveru správne účtované úroky, a teda zistenie, či zo strany žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu pri inkasovaní peňažných prostriedkov, ktoré žalobca uhradil ako úroky z poskytnutého úveru do predčasného splatenia úveru z jeho strany. Vzhľadom na to, že išlo o posúdenie zložitej otázky, súd prvej inštancie nariadil znalecké dokazovanie, z ktorého bez pochyby vyplývalo, že s odchýlkou 56,- Eur došlo na strane žalovaného k správne účtovaniu a vypočítaniu úrokov z poskytnutého hypotekárneho úveru, pričom výsledok prezentovaný žalobcom bol prostredníctvom úverovej kalkulačky správny, avšak nesprávne boli zadané vstupné údaje, a teda podstata, ktorú chcel žalobca preukázať nebola správna.

18. Odvolací súd uvádza, že jedným z dôkazných prostriedkov upravených Civilným sporovým poriadkom je znalecké dokazovanie, pričom práve znalecký posudok v predmetnom prípade predstavuje jeden z podstatných dôkazných prostriedkov, na ktorom bolo založené rozhodnutie vo veci samej, t.j. rozhodnutie o tom, či zo strany žalovaného ako banky dochádzalo k správne alebo nesprávne účtovaniu úrokov z poskytnutého hypotekárneho úveru žalobcovi. Odvolací súd však na tomto mieste zdôrazňuje, že ani znalecký posudok z príslušného odboru ekonómia a manažment, odvetvie účtovníctvo, daňovníctvo a financie nezbujuje súd povinnosti, aby pri hodnotení dôkazov sa okrem iného zaoberal aj presvedčivosťou a úplnosťou spracovaného posudku a takýto dôkaz aj následne hodnotil s ďalšími dôkazmi, ktoré sú súčasťou konania, ako aj s prihliadnutím ku všetkému, čo v priebehu konania vyšlo najavo, ako aj s prihliadnutím na vyjadrenia sporových strán.

19. Z obsahu spisu odvolaciemu súdu vyplýva, že znalec z príslušného odboru bol ustanovený až vtedy, keď boli zabezpečené všetky údaje potrebné pre realizáciu výpočtu zmluvného úroku na základe zmluvy o hypotekárnom úvere. Zo záverom tohto znaleckého posudku vyplýva, že zo strany žalovaného bol výpočet zmluvných úrokov uskutočnený správne, pričom ani odvolaciemu súdu z obsahu spisu, ako aj zo záverov znaleckého dokazovania a okolností jeho vypracovania nevyplývajú skutočnosti, že by súdnemu znalcovi nebol vytvorený a zabezpečený dostatočne široký a spoľahlivý skutkový základ pre vyhotovenie znaleckého posudku, pričom znalec bezpečne ustálil, že žalobcom realizovaný výpočet bol síce správny, avšak nesprávne boli vstupné údaje zadané do úverovej kalkulačky, zatiaľ čo výpočet žalovaného bol (až na odchýlku 56,- Eur) v podstate správny. Z uvedeného tak vyplýva, že nemožno v predmetnom prípade prijať iný záver, ako ten, že žalobca bola nedôvodná, a teda bolo ju potrebné zamietnuť.

20. Odvolací súd ešte pre zdôraznenie správnosti vyššie uvedeného záveru uvádza a zároveň sa stotožňuje s už prezentovaným názorom, že v predmetnom prípade je potrebné vychádzať z toho, že žalobcovi bol hypotekárny úver poskytnutý na dobu 30 rokov, čomu bola prispôsobená aj výška pravidelných mesačných splátok a v prípade, ak by sa pri výpočte zmluvných úrokov z poskytnutého hypotekárneho úveru vychádzalo z údaju 5 rokov, v rámci ktorého došlo k predčasnemu vráteniu finančných prostriedkov zo strany žalobcu, potom by logicky aj suma pravidelných mesačných splátok musela byť vyššia, pretože požičaná suma, by musela byť vrátená v kratšej časovej dobe. Už len z uvedeného dôvodu sa preto tvrdenia žalobcu z logickej stránky nejavia ako správne, a teda aj jeho nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia sa javí ako nesprávny. Uvedený záver bol však dostatočne preukázaný až zo záverov znaleckého dokazovania.

21. Odvolací súd uvádza, že z uznesenia Okresného súdu č.k. 14C 296/2015-251 zo dňa 02.07.2018 vyplýva, že súd uložil znalcovi, aby uviedol nominálnu hodnotu úroku z úveru vo výške 69.707,23 eur splatného v 358 mesiacoch, pričom toto uznesenie bolo doručené žalobcovi cestou jeho právneho zástupcu, teda mal vedomosť o úlohe, aká bola znalcovi uložená, pričom ani po doručení znaleckého posudku, ktorý mu bol doručený 19.11.2018 žalobca nevzniesol námietky k záverom znaleckého dokazovania. V každom prípade je však nutné uviesť, že znalecké dokazovanie bolo nariadené na

základe iniciatívy súdu prvej inštancie, ktorý potreboval vyriešiť odbornú otázku, a to otázku, či boli dohodnuté úroky v úverovej zmluve inkasované na základe zmluvného vzťahu medzi stranami sporu, respektíve či nedochádzalo k nejakým odlišnostiam v splácaní týchto úrokov počas prvých piatich rokov trvania úverového vzťahu medzi stranami sporu. Na tieto otázky znalec poskytol súdu relevantnú odpoveď, ktorá bola postačujúca pre rozhodnutie súdu vo veci samej, preto odvolacie námietky týkajúce sa nepoloženia otázky znalcovi ohľadom modelu splácania úveru, ktorý by bol splácaný kratšie, teda v trvaní 58 mesiacov, jednoznačne nebola otázkou, ktorá by prispela k zisteniu skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie vo veci.

22. K uvedenému odvolací súd uvádza, že rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie nároku žalobcu bolo to, či počas prvých piatich rokov trvania zmluvného vzťahu, počas ktorých splácal poskytnutý úver v dohodnutých mesačných splátkach žalovaný správne priradzoval tieto splátky vo vzťahu k istine, úrokom a prípadným poplatkom. Táto skutočnosť jednoznačne bola preukázaná v konaní, a to pribratým znalcom, pričom odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie vo vzťahu k merite veci dospel k záveru, že nemožno so spätnou platnosťou prepočítavať zaplatený úrok z poskytnutého úveru, ktorý je poskytnutý na dlhú dobu (v tomto prípade 30 rokov) a meniť zmluvné dojednanie strán tak, aby úročenie poskytnutého úveru bolo rovnomerné počas celej doby trvania úveru. Ako vyplýva zo záverov znalca, žalovaný mal nastavený takýto model splácania úveru, s čím nepochybne žalobca súhlasil podpisom zmluvy, a to, že táto skutočnosť, že počas začiatku splácania úverovej zmluvy je vyššou mierou splácaný úrok a nižšou istina, čo sa v priebehu splácania postupne mení, nebola výslovne uvedená v samotnej zmluve, ale vyplýva len z úverových podmienok a bola zistiteľná z amortizačnej tabuľky, nemôže mať vplyv na správnosť zúčtovania úrokov počas trvania splácania úveru. Správne túto skutočnosť zohľadnil súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania. Zároveň z obsahu výpovede žalobcu na pojednávaní zo dňa 12.05.2017 vyplýva, že tento mal k dispozícii tzv. amortizačnú tabuľku, pričom z jeho výpovede vyplýva, že túto mu zaslal žalovaný. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nebol nijakým spôsobom zo strany žalovaného uvedený do omylu tvrdením, že jeho úver je úročený rovnako počas celej doby poskytnutia úveru. Podľa názoru odvolacieho súdu táto skutočnosť, teda že úvery, ktoré sú poskytované na dlhé obdobie, nie sú úročené rovnako počas celého trvania úverového vzťahu, v žiadnom prípade nemôže spôsobovať nerovnovážne postavenie spotrebiteľa či poškodzovanie jeho práv. Nepochybne sa jedná o súčasť obchodnej politiky pri poskytovaní úverov, hlavne v prípade úverov krytých nehnuteľnosťami.

23. V tejto súvislosti je nutné uviesť, že konštantná judikatúra súdov sa zhoduje na tom, že dohodnuté úroky, ako cena úverovej služby, sú opodstatnené počas trvania úverovej služby, kedy splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa veriteľovi vracia postupne v splátkach a za tento stav nedostatku patrí veriteľovi odmena vo forme úroku. Úrok teda predstavuje cenu peňazí z dôvodu odplaty za obetovanie príležitosti veriteľa tým, že poskytnutú istinu úveru nemá k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. V prípade predčasného zosplatenia či splatenia úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, ako aj úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru.

24. Z uvedeného pohľadu je nepochybné, že žalobca pri zosplatení úveru prijal plnenie nesplatenej istiny ako aj úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru vo výške aká bola stanovená tzv. amortizačnou tabuľkou, čím nedošlo k nadobudnutiu bezdôvodného obohatenia z jeho strany na úkor žalobcu. Správne preto súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej.

25. K výroku o trovách konania a k aplikáciu ust. § 257 C.s.p. odvolací súd uvádza, že toto ustanovenie predstavuje výnimku pri rozhodovaní o trovách konania. Účelom tohto ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolútného práva. Je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynuli z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

26. Zo slovného znenia vyššie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k

zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ustanovenie § 257 C.s.p. preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 C.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán v priebehu konania a pod..

27. Zákon explicitne nevypočítava, ktoré okolnosti sú relevantné do takej miery, že môžu predstavovať dôvod na nepriznanie náhrady trov konania. Judikatúra považuje za nepostačujúci na aplikáciu § 257 C.s.p. len všeobecný záver hodnotiaci dopad rozhodnutia o určitom druhu nároku (porov. R 34/1982, R 23/1989).

28. Vo vzťahu k aplikácii ust. § 257 C.s.p. odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie a na zdôraznenie správnosti dodáva, že odvolací súd preskúmal opätovne a zväzil okolnosti predmetnej veci a dospel k záveru o možnosti aplikácie ustanovenia § 257 C.s.p. na predmetný prípad. Dôvodom hodným osobitného zreteľa na ktorý bolo prihliadnuté boli okolnosti v tom, že zo strany žalovaného nebolo dostatočným spôsobom v zmluve uvedené, ako dochádza k úročeniu poskytnutého úveru, na základe čoho žalobca zadaním nesprávnych vstupných údajov mal za to že je tu dôvod na podanie žaloby a na domáhanie sa vydania bezdôvodného obohatenia.

29. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správne výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 C.s.p., stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí uvedenými, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

31. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol postupom podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p tak, že vo vzťahu k odvolaniu žalobcu - tento v odvolacom konaní nebol úspešný, naopak plne úspešným bol žalovaný a vo vzťahu k odvolaniu žalovaného - tento v odvolacom konaní nebol úspešný, naopak plne úspešným bol žalobca. Z uvedeného tak vyplýva, že žalobca a ani žalovaný vo svojich odvolaniach úspešní neboli, naopak plne úspešnou bola protistrana, z uvedeného tak vyplýva, že tak žalobca ako aj žalovaný boli úspešní v rozsahu 50%, teda každá zo strán sporu mala vo veci úspech čiastočný, preto im súd náhradu trov nepriznal

32. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).